

CHVALETICKÉ LISTY

O projektu recyklace odkaliště

Společnost Mangan Chvaletice informuje o svých záměrech

čtěte na straně 3

Kulturní akce ve Chvaleticích

Jaké kulturní akce se odehrály a jaké pro vás chystáme

čtěte na straně 7

Nejen o novém vozu s MP Chvaletice

Městská policie Chvaletice ve městě funguje již od roku 2015. Po loňských komunálních volbách tehdejší strážníci podali výpověď a na jejich místo nastoupili strážníci noví. Položili jsme jim za vás několik otázek.

Jaké jsou vaše priority v řízení městské policie ve Chvaleticích? Naplnit stavový počet strážníků schválený zastupitelstvem města a zajistit tak v rámci možností co nejefektivnější výkon služby k posílení bezpečnosti a pořádku na území města.

Kolik členů má v současné době MP Chvaletice?

V současné době má městská policie tři strážníky. V aktivní službě jsou však bohužel z důvodu dlouhodobé pracovní neschopnosti jedné strážnice pouze dva. Na začátku měsíce května k nám nastoupil nový zájemce na místo strážníka, který splnil podmínky výběrového řízení. Ten však musí nejprve projít sedmitýdenní přípravou ve školícím zařízení a následně složit zkoušku na pozici strážníka.

Máte nové vozidlo, jak jste s ním spokojeni?

S novým hlídkovým vozidlem Dacia Duster jsme spokojeni, a to vzhledem k jeho všestrannému využití jak na silnici, tak i v členitějším terénu. Vozidla typu SUV jsou v současnosti hodně využívána bezpečnostními složkami, právě pro jejich již zmiňované všestrannou všestrannost.

Co vnímáte jako nejpálčivější problém našeho města a jak se proti němu snažíte bojovat?

Jeden z problémů ve městě je parkování. Spousta občanů parkuje na chodnících, i když mají možnost parkovat třeba ve vjezdu ke své nemovitosti, nebo o kousek dál, kde je volné parkovací místo. Nejen že tímto znemožňují průjezd po chodníku údržbové technice města, ale taktéž záchranným složkám. Hasiči by s velkým vozem kolem těchto aut v určitých úsecích projeli jen stěží. Tyto přestupce prvotně řešíme výzvou ke sjednání nápravy s tím, že pokud se jejich přestupkové jednání bude opakovat, budeme řešit blokovou pokutou.

Další z problémů je popíjení alkoholu na veřejných místech, kde je to obecně závaznou vyhláškou města zakázáno. Tyto občany taktéž prvotně upozorníme a poučíme, že při opakování tohoto přestupku budou řešení blokově nebo ve správním řízení. Zde chci podotknout, že po novele přestupkového zákona hrozí ve správním řízení těmto přestupcům pokuta až do výše 100 000 Kč.

Jak se Vám spolupracuje s místním oddělením PČR?

Spolupráce s místním oddělením PČR je na dobré úrovni. S vedoucím tohoto oddělení jsem v pravidelném kontaktu, kdy průběžně řešíme bezpečnostní situaci ve městě. Společně vyhodnocujeme rizika kulturních či jiných společenských akcí na území města. Tomuto následně i přizpůsobujeme výkon služby.

Velkým tématem jsou i bezpečnostní kamery ve městě, můžete občanům přiblížit, kde budou instalovány a jak nad nimi bude probíhat dohled?

Kamerový systém je v současné době ve zkušebním provozu. Prozatím je město osazeno třemi kamerami, a to před a za kulturním domem a dále v ZŠ u vstupu, který užívají žáci I. stupně. Další kamery budou po pečlivém vyhodnocení rozmístěny

na místech s vyšší rizikovostí, jako jsou například dětská hřiště, parky a místa, kde dochází k častějšímu narušování veřejného pořádku a existuje i riziko ohrožení nejmenších občánků města. Správcem tohoto kamerového systému je pouze Městská policie Chvaletice, která systém využívá dle zákona o obecní policii a v souladu se zákonem na ochranu osobních údajů.

Je něco, co byste občanům Chvaletic rád sdělil?

Aby nás někteří nevnímali jen jako represivní složku, ale jako strážníky, kteří jsou zde pro jejich bezpečnost. S důvěrou se nás mohou obrátit v případě problémů a kontaktovat nás se svými dotazy, žádostmi, či připomínkami, kterými se budeme rozhodně zabývat a v rámci našich možností je s cílem snížení rizika nebo poskytnutí pomoci řešit. (tok)

Činnost městské policie

Dne 1. ledna 2019 zahájila MP Chvaletice opětovně svoji činnost, a to v počtu dvou strážníků, kdy v rámci jejich nástupu byla prvotně provedena kontrola výstrojního a výzbrojního materiálu po odchozích strážnících.

Při kontrole bylo zjištěno, že na služebně MP schází oděvní svršky pro výkon služby a odznaky MP. Z výzbrojního materiálu scházela pouta, zásobníky, pouzdra na zásobníky, část slzotvorných sprejů, funkční balistické vesty atd. Na základě tohoto zjištění byl tedy scházející výstrojní i výzbrojní materiál postupně dokupován, přičemž do současné doby ještě není MP zcela dovybavena, a to i vzhledem k tomu, že výstrojní materiál musí být zakupován dle požadovaných velikostí na každého strážníka individuálně.

V měsíci únoru začala MP Chvaletice v prozatím omezeném režimu vykonávat hlídkovou službu pro zvýšení bezpečnosti na území Města Chvaletice, a to v ranních a odpoledních osmi hodinových

směnách, přičemž začala řešit drobné přestupky v parkování, a to převážně v ulici ČSA a křižovatky ulic Gen. Svobody - Kolínská, kde je špatné parkování ze strany neukázněných řidičů časté. Dále MP začala řešit přestupky na úseku veřejného pořádku a dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení města. Při této činnosti vstoupila tak do kontaktu s místními obyvateli. V návaznosti na tuto činnost začala MP úzce spolupracovat i s PČR Chvaletice, přičemž strážníci společně s PČR již řešili zabezpečení otevřeného a nezajištěného vozidla Škoda Octavia v ulici V Telčicích a dále otevřenou a nezajištěnou garáž v prostoru za čerpací stanicí v ulici Kolínská, u které bylo podezření, že byla vykradena. Strážníci začali taktéž dohlí-

šet na dopravu ve městě, kdy v rámci zvýšení bezpečnosti dětí začali v ranních hodinách hlídkovat u přechodu pro chodce v ulici U Kulturního domu, kde žáci ZŠ přecházejí silnicí do školy.

V měsíci březnu pokračoval výkon služby MP jako v předchozím měsíci, kdy byly nadále řešeny drobné přestupky v parkování a na úseku veřejného pořádku. Dne 19. března bylo řešeno ze strany strážníku porušení nařízení obce o zákazu pochůzkového a podomního prodeje, kdy byli zjištěni a kontrolováni na území města čtyři zaměstnanci společnosti Bohemia Energy, kteří obcházeli domy a ptali se obyvatel na jejich náklady za elektřinu a informovali je o možnosti změny. Tato věc byla s uvedenými osobami vyřešena domluvou a výzvou k ukončení této činnosti na území Města Chvaletice. Dále byla řešena i bezpečnostní situace na území Města Chvaletice, a to v souvislosti

se zaznamenáním krádeží na pozemcích a v nemovitostech ve městě a okolních obcích, kdy byli obyvatelé informováni prostřednictvím rozhlasu a webových stránek města, aby si řádně zajišťovali své pozemky a domy a předcházeli tak případným škodám na svém majetku. V současné době je řešena i situace s dopravním hřištěm pro děti ZŠ, nacházejícím se v areálu SOUZ, aby mohlo být toto využíváno ze strany MP pro seznámení dětí s bezpečným pohybem na pozemních komunikacích a se základy pravidel silničního provozu. Dne 15. března byl k MP přijat nový zájemce na pozici strážníka, který dne 25. března nastoupil školení pro vykonání prolongační zkoušky k získání osvědčení strážníka, které úspěšně ukončil vykonáním zkoušky dne 4. dubna. Nábor k MP Chvaletice pro doplnění plného stavu strážníků v počtu 4 tak neustále trvá.

Vrch. strážník Kamil Zívr,
velitel Městské policie Chvaletice

PUBLICISTIKA

Elektrárna Sev.en EC Chvaletice

Elektrárna Sev.en EC ve Chvaleticích zajišťuje stabilní dodávky elektrické energie z domácích zdrojů bez ohledu na počasí i politickou situaci.

Je také jediným zdrojem elektrické energie v Pardubickém kraji, který má certifikaci na tzv. ostrovní provoz a start ze tmy v případě blackoutu. Tvoří tedy nezastupitelnou součást energetické sítě v kraji v případě poruchy či narušení přenosové soustavy ČR. Elektrárna Sev.en EC ve Chvaleticích pokračuje v modernizaci, kterou vrcholí dlouhodobý proces ekologizace provozu a díky které se zařadila mezi nejmodernější výrobce elektřiny v České republice. Elektrárna od začátku 90. let snížila emise SO₂ o 97 %, emise NOX o 74 %, emise tuhých látek (TZL) o 91 % a emise CO o 82 %. Díky investici ve výši minimálně 7 miliard korun budou její emise nadále klesat.

V roce 2018 se podařilo dokončit úpravy vybraných zařízení bloků B3 a B4 (jejichž opravu zahájila společnost Královopolská Ria, a.s.) do stavu, který umožňuje dočasný (časově omezený) provoz. Některá zařízení však stále nenaplnují požadované parametry pro trvalý provoz. Oprava dalších dvou bloků B1, B2 by měla začít v roce 2021. V srpnu 2018 byla podepsána smlouva o dílo mezi společnostmi Sev.en EC, a.s., a Sev.en Engineering s.r.o., která v pozici generálního dodavatele zajistí přípravu a realizaci této opravy. Sev.en EC, a.s., patří k významným zaměstnavatelům a partnerům v Pardubickém kraji. „Základem regionální spolupráce jsou dlouhodobá partnerství

s okolními obcemi, v nichž elektrárna přispívá k řešení problémů a potřeb regionu. Pravidelně podporujeme rozvoj vzdělávání, charitativní projekty a volnočasové a sportovní aktivity především dětí a mládeže. A i nadále chceme pomáhat regionu, ve kterém působíme,“ říká Václav Matys, generální ředitel Sev.en EC.

V minulém roce přispěla elektrárna v rámci dlouhodobé spolupráce na mnohé aktivity ve Městě Chvaletice, např. na akci Loučení s létem, rekonstrukci bývalé obecné školy v Hornické čtvrti, údržbu a úpravu zeleně a nové herní prvky na hřišti – venkovní fitness a lanovou dráhu a další podporu mládežnického sportu.

Vztahy s institucemi regionu jsou založeny na vzájemné informovanosti a transparentnosti. I proto každý rok pořádá elektrárna Den otevřených dveří, který využívá stále více ná-

vštěvníků. „Letos plánujeme den otevřených dveří na září, přesný termín ještě zveřejníme,“ zve na akci Václav Matys. Kromě toho elektrárnu v rámci exkurzí každý rok navštíví stovky žáků a studentů. Elektrárna také rozjela projekt EnergyTour, díky němuž se i široká veřejnost může ve vyhrazených termínech a po přihlášení na stránkách www.energytour.cz přijít na vlastní oči seznámit s principem výroby elektřiny.

Blíží se také významný milník v historii elektrárny, a to 40. výročí od ukončení její výstavby. „Elektrárna se za dobu své existence stala nedílnou součástí Města Chvaletice,“ říká starostka města Zdeňka Marková. Václav Matys dodává: „Výročí bereme také jako příležitost potkat se opět s lidmi, kteří zde pracovali, a společně zavzpomínat na toto významné výročí.“ (Sev.en EC)

O projektu recyklace odkaliště Chvaletice – Trnávka

Představitelé společnost Mangan Chvaletice, s.r.o., kteří plánují recyklaci odkaliště Chvaletice – Trnávka, ve současné době snaží představit své záměry široké veřejnosti z Chvaletic a okolních obcí.

Za tímto účelem společnost připravuje řadu setkání s veřejností. Mimo jiné vedení společnost zve všechny, které zajímá přípravná fáze projektu recyklace a následná produkce manganu z hlušiny, nejen k návštěvě infocentra v kulturním domě u nás ve Chvaleticích, ale také k návštěvě samotného odkaliště. Termíny prohlídek odkaliště jsou uvedeny na webových stránkách města. Zájemci se při prohlídce nebo návštěvě infocentra, dozvědí více o tom, jak se do odkaliště v minulosti ukládaly zbytky z produkce pyritu i to, co odkaliště znamená pro kontaminaci vod v okolí. Infocentrum je vybaveno dostatečným obrazovým materiálem. Zároveň v něm představitelé společnosti na místě osobně prezentují cíle

a záměry společnosti Mangan Chvaletice, která navíc plánuje po ukončení recyklace i částečnou rekultivaci krajiny na odkališti a v jejím okolí. Aktuální provozní doba infocentra je: pondělí, úterý, čtvrtek – od 13.00 do 16.00.

Základní informace o projektu Recyklace odkaliště Chvaletice – Trnávka

Na odkališti se plánuje recyklovat okolo 27 mil. tun hlušiny, která obsahuje koncentraci okolo 6,5 % manganu. Ten se z hlušiny odstraní moderní technologií a recyklovaná půda se má vrátit zpět na nově vytvořené úložiště v prostorách stávajícího odkaliště. Ukládána ale bude na nové nepropustné podloží, aby byla zastavena probíhající kontaminace spodních vod. Společnost Mangan

Chvaletice také plánuje pro recyklaci výstavbu zpracovatelského závodu v prostorách EP Chvaletice. Má jít o závod s nejmodernější technologií a s pracovními místy pro přibližně 350 - 400 zaměstnanců. Celý projekt recyklace je plánován na 25 až 30 let. Součástí projektu je zároveň vrácení rekultivovaného prostoru odkaliště veřejnosti. O tom, co může být po recyklaci na odkališti vybudováno, budou moci občané spolurozhodovat formou aktivního zapojení do pracovní skupiny, která uvedenou problematiku bude řešit. (Mangan Chvaletice)

ÚVODNÍ SLOVO

Ing. Zdeňka Marková,
starostka Města Chvaletice

Vážení občané Města Chvaletice, milí sousedé,

dostává se Vám do rukou první číslo čtvrtletníku Chvaletické listy, jehož vydavatelem je Město Chvaletice. V novém časopise, který budeme distribuovat k Vám domů zdarma, naleznete články o dění v našem městě i jeho historii. Postupně nabídneme informace z radnice, informace o spolkové činnosti, o tom, co se událo, co připravujeme. I Vy se můžete nepřímo podílet na tom, jak bude časopis do budoucna vypadat. Budeme rádi, poskytnete-li nám Vaše nápady, co byste si rádi v dalších číslech přečetli, co Vás zajímá. Pravidelně si budete moci přečíst články o historii našeho města, které s velkým zapálením pro věc připravuje Mgr. Matěj Pešta, který pochází z Chvaletic. Někdo může namítnout, že v éře digitálních technologií je tištěný časopis přežitek. Opak je však pravdou. Řada lidí si stále raději přečte časopis tištěný, nebo proto, že nepoužívá připojení k internetu. Přejí novému časopisu a Redakční radě, která pro nás časopis připravuje, ať se časopisu daří, ať si najde své pravidelné čtenáře. Věřím, že slušná komunikace je dobrou cestou ke zlepšení mezilidských vztahů. To bych nám všem ve Chvaleticích, a nejenom já, moc přála.

Vaše starostka
Zdeňka Marková

POZVÁNKA DO LETNÍHO KINA

Zprávičky z naší školičky

Naše mateřská škola pracuje podle Rámcového programu předškolního vzdělávání, na jehož základě jsme si vytvořili svůj vlastní školní vzdělávací program (ŠVP). Motto ŠVP: „Jen si děti všimněte, co je krásy na světě“. Při naplňování školního vzdělávacího programu využíváme metod programu „Začít spolu“ a prvky z Montessori pedagogiky – zařazování cvičení ticha na elipse a využívání některých Montessori pomůcek.

Nejvyšším cílem programu je vedení dětí k samostatnému rozhodování – k volbě a odpovědnosti, rozvíjení schopností, znalostí a dovedností prostřednictvím plánované činnosti, center aktivit a pozorování, důraz na individuální přístup a účast rodiny. Podporujeme přirozený a zdravý rozvoj osobnosti dítěte, umožnění seberealizace, samostatnosti a získávání praktických dovedností se snahou probouzet v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Důležité je, co dítě prožívá, co cítí, co se učí... Celým programem a provozem MŠ prolíná environmentální výchova a vzdělávání. Připravujeme pro děti logopedické chvílky a přípravu na psaní. Starší děti jsou seznamovány s angličtinou.

Pro školní rok 2018/2019 jsme připravili motivační téma: „Veselý rok s pohádkami“. Paní učitelky si vypracovaly svůj třídní vzdělávací program vzhledem k věkovému složení dětí ve třídě. Cílem letošního programu je poznat různé druhy pohádek, naučit se rozpoznat dobro a zlo, a hlavně prožít si každý příběh „všemi smysly“. Při práci s pohádkou tak prožívat radostnou atmosféru a obohatit se o další dovednosti a poznatky a rozvíjet předčtenářskou gramotnost. V letošním školním roce jsme přijali do našeho týmu tři nové paní učitelky. Naše mateřská škola je zapojena do několika hlavních projektů: Celorepublikový projekt Recyklohraní – pomocí programu vzdělá-

váme děti v oblasti třídění a recyklace odpadů, umožňujeme odevzdávat vysloužilé baterie a drobná elektrozařízení, tonery z tiskáren, zářivky do speciálních sběrných nádob. Děti plní zajímavé úkoly na zadané téma. V MŠ ještě třídíme další odpad – papír, plasty, sklo, použitý rostlinný olej, bioodpad. Naším cílem je odpad minimalizovat a předcházet jeho vzniku. Některé vhodné materiály využíváme pro tvoření s dětmi. Jsme registrovaným členem celostátní sítě mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu „Mrkvička“. Zapojili jsme se do celostátního projektu České obce sokolské „Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“. Tímto projektem obohacujeme svoji činnost, nabízíme další podněty, které jsou spojeny se zdravým pohybem. Od června 2018 jsme začali čerpat finanční prostředky z projektu Výzvy Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ I., vyhlášené MŠMT – „MŠ Chvaletice 22“, který je spolufinancován Evropskou unií. Cílem projektu je posílení našeho týmu o školního asistenta, podpora vzdělávání pedagogů v kurzech zaměřených na osobnostně sociální rozvoj, individualizaci vzdělávání a prohloubení spolupráce s rodiči dětí prostřednictvím tematických setkávání. Zapojili jsme se také do projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Přelouč.

PŘEHLED NAŠICH HLAVNÍCH AKCÍ

V měsíci říjnu 2018 jsme si připomněli 100 let od vzniku ČSR. Tradičně se předškolní děti účastní akce „Rozsvícení vánočního stromu“. Pro tuto příležitost se svými učitelkami nacvičily několik koled a vánočních písní, které děti doprovodily hrou na rytmické nástroje. Děkujeme panu učiteli Mgr. et Bc. Jaroslavu Hartlovi ze ZŠ Chvaletice, který naše vystoupení doprovází na elektronické varhany. Děti ze všech tříd vyrobily ozdoby na vánoční strom. V předvánočním čase jsme si zahráli na „Den Mikuláše, andělů a čertů“ s nadílkou od Mikuláše. V každé třídě paní učitelky s dětmi připravily vánoční dílničky s besídkou pro rodiče s dětmi. Společně s dětmi jsme si prožili jedno dopoledne jako „vánoční den“, plný vánočních koled, zvyků, vánočního cukroví a nadílky pod stromečkem. Předškoláci ze třídy Dráčat se svými učitelkami potěšili také naše penzisty z Klubu důchodců krátkým vánočním programem a drobnými dárečky v Domě s pečovatelskou službou. Děti za odměnu dostaly krásné háčkované panáčky, kteří jim udělali velkou radost.

V mateřské škole proběhlo několik divadelních představení a programů pro děti: „Budulínka Mandelinka“, „Tygřík Pěta“, „Jak se anděl potkal s čertem“, „Vánoce s rolničkou“, pásmo pohádek: „O Šípkové Růžence“, „Jak pejsek s kočičkou myli podlahu“ a „Zajíc, liška a kohout“, „O skřítkovi a víle“, „Zdravověda s Ráďou“. Děti se mohou do konce školního roku těšit na další programy: „Zábavná doprava“, hudební program „Na farmě“, „Školička kouzel“ a „Letní karneval“. Pro rodiče jsme uspořádali několik odpoledních tematických setkání: „Pohádka nás

naučí“, „Jak vést děti k zodpovědnosti“, „Komunikace jako nástroj dobrých vztahů“ s ukázkou práce s dětmi na téma „Logopedická chvílka s příběhem“, „Školní zralost a příprava na školu“ s ukázkou práce s dětmi „Učení hrou“. Během školního roku připravujeme pro rodiče předškolních dětí několik odpoledních keramických dílniček, na kterých si s dětmi tvoří výrobek z keramické hlíny. Na závěr školního roku uspořádáme z těchto výrobků výstavu. Předškoláci se byli podívat v 1. třídě zdejší základní školy, kde se seznámili s prostředím ZŠ, pozdravili své kamarády, kteří jsou již školáci. Na chvíli si sami vyzkoušeli roli školáka. V listopadu 2018 jsme získali certifikát „Ekologická škola Pardubického kraje 2. stupně“ v krajské soutěži Zelený ParDoubek 2018 – znamená to, že v naší škole máme velmi dobrou úroveň environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty žáků a pedagogů. Tento certifikát získaly celkem jen čtyři mateřské školy v Pardubickém kraji. Pořídili jsme konvektomat do školní kuchyně, což umožňuje šetrnější a zdravější přípravu školního stravování. Dále jsme vybavili novým nábytkem třídu Lvíčat. Pro další období připravujeme pravidelné konání lesních dnů, tradiční jarní brigádu

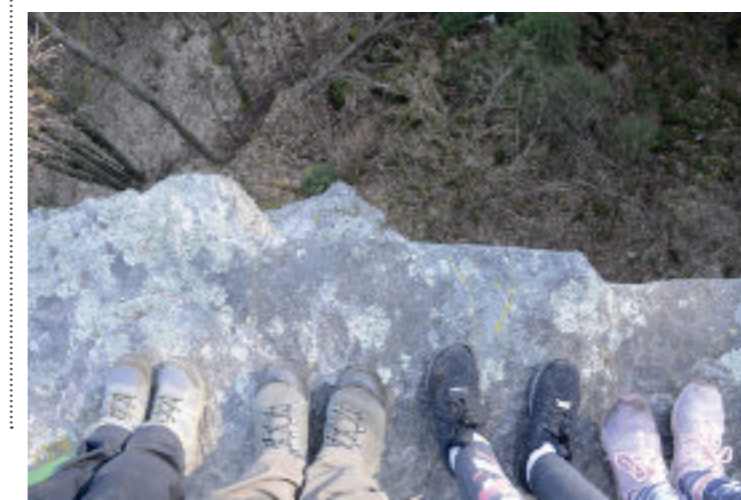
Chvaletičtí skauti

Junák – český skaut, z.s., je název spolku podle nového občanského zákoníku a podle z. č. 83/1990 Sb. je dobrovolným, nezávislým a nepolitickým sdružením členů a členek. Je to také v současnosti největší organizace dětí a mládeže v Česku.

Skautování ve Chvaleticích má začátek v 1968, kdy v jeho čele stál br. Jindřich Tecl (s přezdívkou Seržant) a br. Jiří Burger (s přezdívkou Akela). Pamětníci vzpomínají na klubovnu „vagon“ u staré točny nebo na tábory „Komáří muka“, kterých se mimo jiných účastnila Hana Winklerová (Babča), s manželem Václavem (Wiky). Období však nebylo skautování nakloněno a v r. 1970 byl Junák zakázán. Po roce 1989 se doba otevřela novým aktivitám a skautingu se začalo dařit. V lednu 1990 mělo středisko Chvaletice na 90 členů. Pod vedením střediskového vedoucího br. Seržanta a nových činovníků byly založeny 3 oddíly chlapecké a 2 oddíly dívčí. Pořádaly se početné tábory v Moravanech Spyticích a Spačicích. Během let začalo dětí i činovníků ubývat, ale tábory zůstaly vždy zakončením celoroční práce s dětmi. Tábory jako Sedletín, Spělkov, Maděra, Posekanec, Orlovy, Teplice nad Metují zůstanou v paměti dětí i těch, kteří se o ně bez nároku na odměnu a o své dovolené starali. Doba táborů bohužel skončila rokem 2017, a to vzhledem

k věku, počtu aktivních vedoucích a náročnosti zajištění letních táborů. Nyní má středisko Chvaletice 2 dětské oddíly – 3. oddíl dívčí, 6. oddíl chlapecký a 8. oddíl oldskautů dospělých členů a členů ochotných pomoci. Naší hlavní činností je snaha vytvořit v oddílech kamarádkského ducha, poznávat přírodu a její krásy, naučit se v ní chovat, umět se o sebe a o druhé postarat a hlavně si vzájemně pomáhat tak, jak nám to říká skautský slib i zákon. Loňský rok byl nabitý činností výprav do přírody i za poklady geocachingu. V zimním období jezdily pravidelně na plavání. Dny Země jsou ve znamení úklidu Lesoparku a účasti na republikové akci ALKO (sběr hliníkového odpadu) na Kunětické hoře. Starší hlídka děvčat zvítězila v soutěžních disciplínách a přivezla si perníkový symbol ALKA. Duben je ve znamení pálení čarodějnic. Květen je měsíc „Memoriálu br. Seržanta“, soutěží se ve skautských disciplínách. Dominantou memoriálu je postavené teepee, ve kterém děti nocují u ohně. Červen ve skautském životě je ve

znamení Dne dětí, pomáháme s organizací disciplín při Dni dětí pořádaném Městem Chvaletice. Další aktivitou byla návštěva Elektrárny Chvaletice v rámci Dne otevřených dveří. Před prázdninami jsme jako odměnu za celoroční práci podnikli výpravu do Botanicusu v Ostré nad Labem, kde si děti mohly vyzkoušet stará, již zapomenutá řemesla ve středověké vesnici. V září jsme začali na novo prezentaci skautingu na dni pro děti s „Rodinným centrem Chvaletice“, následovala cyklovýprava „Kladruby naruby“. V říjnu byl 28. ročník atletických závodů v Pardubicích a na stupnici nepřekonaných rekordů jsou i chlupci z Chvaletic. Skautská jména jako je Česnek, Topinka a Prskavka nyní doplnila i Anežka S. a Lucka K. Díky nim, ale i dalším dětem, jsme přivezli putovní pohár a další ocenění. Listopad, tak to byl výlet do Národního muzea a také dýňové dlabání. V prosinci jsme byli v aquaparku a na adventní výstavě v Hradci Králové. Závěr roku byl jako vždy zakončen besídkou s dárečky a před Vánocemi jsme přivezli „Betlémské světlo“ a večer roznesli po Chvaleticích a do kostela v Hornické čtvrti. A co letos? Zase aktivně, už jsme si byli zaplavat v bazénu, podnikli pěší výpravu, výlet k řece Doubravě a budou následovat známé aktivity jako v minulých letech. Za Junák Chvaletice Jiří Ljýr

Bc. Eliška Filipová,
ředitelka školy

Co se děje v základní škole

Pokud navštívíte webové stránky školy, víte, že akcí za školní rok je opravdu hodně. Jen namátkou zde uvedeme některé z nich, rozčleněné do tematických oblastí:

VZDĚLÁVÁNÍ, ČTENÁŘSKÁ A FINANČNÍ GRAMOTNOST

Anglický jazyk

V průběhu října a listopadu absolvovali žáci 9. ročníku v rámci přípravy na budoucí studium testování z anglického jazyka. Soubor testů na úrovni A2 Společného evropského referenčního rámce (dokument Rady Evropy umožňující vzájemné porovnání znalostí v oblasti vzdělávání a cizích jazyků) zahrnoval část poslechovou, čtení, gramatiku a znalost slovní zásoby. Nejvyššího počtu bodů (51 z celkových 57) dosáhl Tomáš Tříška, kterému patří prvenství. V části poslechové se o první příčku dělil s Petrou Hromádkovou (21 bodů z celkových 25). V části „Reading and Vocabulary“ prokázali největší znalosti Adam Odehnal a Aneta Najbrtová (31 bodů z celkových 32). Výsledky testů vedeme v evidenci a máme předsevzetí absolvovat další podobné testování na jaře, aby si žáci mohli porovnat své individuální výkony.

1. třída v městské knihovně

V adventním čase jsme v rámci projektu „Rok pohádek“ navštívili místní knihovnu. Velmi mile nás zde přivítala paní knihovnice Jana Nováková. Paní knihovnice nám přečetla popletenou pohádku a vyzkoušela nás, jak známe pohádkové postavy. Dále nás seznámila s řazením knih v regálech, s žánry, které si mohou návštěvníci v knihovně půjčovat. Sami jsme si vyzkoušeli vyhledávání dětských knih. V závěru našeho setkání jsme nakreslili obrázek a odnesli si knížku, která nás naučí další čtenářské dovednosti.

Devítka v ČNB

Dne 20. února 2019 se třída 9. A vydala do České národní banky v Praze. Zde žáci navštívili expozici „Lidé a peníze“. Tato expozice se nalézá v prostorách bývalého trezoru nejprve Živnostenské banky, později Státní banky československé a dnes České národní banky. Nabízí unikátní pohled na historii peněz od pazourků k elektronickým penězům.

Technohrátky – 26. února 2019

Naše škola se zapojila do programu „Technohrátky“, kdy si mohou žáci 8. a 9. ročníku osahat řemesla na středních školách. Tentokrát nás organizátoři pozvali na Střední odbornou školu Třemošnice, kde na žáky čekalo 6 stanovišť: např. truhlář, seřizovač CNC strojů, strojní zámečnický, nástrojař. Na každém stanovišti se žáci dozvěděli něco z oboru a zároveň sbírali body do soutěže základních škol. Na vítěze čekaly moc hezké ceny. I tentokrát naše výprava o 10 žácích a žákyních statečně bojovala, ale bohužel nevytěžila. Snad příště! Už nyní se těšíme.

CHARITA

Naše škola se ve dnech 12. a 13. listopadu 2018 zapojila do druhého ročníku celostátního happeningu #jsemlaskavec. Letošního ročníku se zúčastnilo celkem 445 týmů z celé České republiky, takže v jeden moment konalo dobré skutky více než 14 000 školáků ze 193 měst. My jsme se rozhodli uspořádat sbírku dětského oblečení, hraček, knížek a dalších věcí pro Charitu v Přelouči. Množství darovaných věcí bylo neočekávaně velké. Věříme, že těm dětem, ke kterým doputují, budou ještě dobře sloužit a udělají jim ra-

dost. Všem žákům, rodičům, pedagogům a dalším osobám, které do naší sbírky přispěly, mnohokrát děkujeme.

KULTURA

Divadlo Drak Hradec Králové
Žáci 9. ročníku 15. listopadu navštívili světoznámé Divadlo Drak v Hradci Králové. Nejprve zhlédli divadelní představení režiséra Jakuba Vašíčka Bílý tesák na motivy dobrodružného románu Jacka Londona.

V další části programu se studenti zúčastnili workshopu Hercem na vlastní kůži. Workshop je součástí projektu Divadlo na vlastní kůži. Projekt umožňuje dětem vyzkoušet si v několika samostatných workshopech profesory, které se podílejí na vzniku divadelní inscenace.

Divadlo Kolín

V úterý 27. listopadu 2018 měli žáci 2. třídy možnost zhlédnout představení „Pipi dlouhá punčocha“ v divadle Kolín. Nejenom program, ale i jízda vlakem byla nevšedním zážitkem.

PREVENCE SOCIÁLNĚ-PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Protidrogový vlak v Přelouči

V úterý 20. listopadu navštívili žáci osmého a devátého ročníku multimediální vlakovou soupravu REVOLUTION TRAIN, která přináší novou formu všeobecného preventivního programu skrze interaktivní a zážitkové vzdělávání. Cílem vlakového programu je prostřednictvím zapojení všech lidských smyslů efektivně zapůsobit na návštěvníka vlaku, na jeho pohled na legální i ilegální drogy, závislosti a inspirovat jej k pozitivním životním volbám.

Dne 22. února se třída 6. A zúčastnila preventivního programu s lektorkami z centra primární prevence Pardubického kraje Semiramis. Název bloku byl „Na jedné lodi“ a byl zaměřen

na celotřídní spolupráci. Během setkání rovněž docházelo k podpoře individuality, sebevědomí žáků a k posilování vědomí sounáležitosti se skupinou.

SPORT

Lýžák

Náš výlet začal brzkým odjezdem od základní školy, abychom se cca za dvě hodiny ocitli v městě proslaveném bižuterií. Tam začal náš první zážitek lyžařského výcviku. Konečně jsme se dočkali sněhu! Hurá! Náš pan řidič nás dovezl kvůli sněhové kalamitě pouze k lyžařskému skiareálu Severák, odkud jsme to měli ještě 2,5 km pěšky k našemu hotelu. A tak jsme absolvovali první procházku. Náš vedoucí vše zorganizoval tak, aby nám hotelový personál odvezl zavazadla a my se tak mohli vydat na zasneženou cestu do hotelu. Po příchodu jsme se zahřáli výbornou polévkou a špagetami. Po poledním klidu a zabydlení se jsme měli odpolední program plný pohybových aktivit na čerstvém horském vzduchu. Po večeri následovalo rozdělení do družstev, organizační pokyny na další dny a přednáška.

Po úterním lyžování ve skiareálu Severák, jsme absolvovali vydatný celodenní výcvik. Ti zdatnější se vydali brázdřit sjezdovky na Tanvaldský Špičák a začátečníci pilovali techniku na Severáku.

Po náročném dni nás čekala zasloužená večere a pestrý večerní program.

VÁNOČNÍ AKCE

Vánoční jarmark

V prosinci se konal již tradiční vánoční jarmark, akce mezi rodiči a žáky velmi oblíbená. Jelikož fotografií z této akce máme hodně a velmi těžko se vybírá, prohlédněte si fotky na našem školním webu.

Adventní koncerty 2018

V pondělí 3. prosince zahájili žáci 7., 8. a 9. ročníku v Domově U fontány v Přelouči sérii předvánočních koncertů. Klientům domova přednesli nově nacvičené vánoční písně a koledy. Následovaly koncerty v domě kultury ve Chvaleticích s Marianem Vojtkem a Michaelou Gemrotovou, vystoupení v ZŠ ve Starém Kolíně, VI. Adventní koncert v kostele v Hornické čtvrti, koncert společně s ZŠ, MŠ a PŠ Kolín v evangelickém kostele v Kolíně, Klubu důchodců ve Chvaleticích a koncert v evangelickém kostele v Trnávce s Josefem Vágnerem.

A co chystáme do konce školního roku?

Fotografování na závěr školního roku, škola v přírodě – 2. roč., letní létnové koncerty, výlety, exkurze ve všech třídách, učení pod širákem pro 3. a 4. roč., rozloučení s žáky 9. roč., atd.

Je toho ještě mnohem víc, tak nám držte palce, ať to zvládneme.

Ing. Iveta Dejarová,
ředitelka školy

Ohlédnutí za většími kulturními aktivitami ve Chvaleticích

Chvaletické ěčko

V lednu proběhla v DK Chvaletice taneční soutěž třídy E – Chvaletické ěčko (Taneční páry Hobby Dance z celé ČR a zahraničí) Soutěž se účastnilo na čtyřicet tanečních párů.

Boeing – Boeing – Tři leťušky v Paříži

Jedná se o příjemně vtipnou komedii z pera slavného francouzského autora Marca Camolettiho v podání divadla R. Brzobohatého.

S tímto souborem se brzy opět uvidíme. Na červen 2019 je připravena absolutní novinka a česká premiéra divadelní

komedie Přísně tajné, aneb za vším hledej ženu.

V únoru se konal XXVII. společenský ples Města Chvaletice.

Večerem provázel Septet Plus Orchestra Dalibora Kaprase se svými sólisty. Při předtančení se domácím publiku představili mistři ČR ve standardních formacích – All Night Long – pro rok 2018 TK Chvaletice. Tradiční bohatá tombola byla příjemným zpestřením celého večera.

Masopust

K masopustu určitě patří živá

hudba, převleky, zábava a dobré občerstvení.

Na pódium se po odluce vrátilo Echo 91 Kolín. Maškarní taneční zábava dostala svému názvu a převleky byly opravdu povedené a zábavné. Zabíjačkové hody podtrhly celou atmosféru akce.

Dubnové divadelní představení – **Rukojmí bez rizika** dokázalo příjemně pobavit. Komédie s Václavem Vydrou, Janem Šťastným, Janou Bouškovou, Martinem Zahálkou a dalšími byl ten správný tip na nedělní večer (autor Alain Reynaud Fourton). (lim)

Připravujeme

Divadelní komedie Přísně tajné, aneb za vším hledej ženu. 7. června 2019 – divadelní sál DK Chvaletice – druhá premiéra v ČR!

Dva američtí agenti CIA, převlečení za ženy, mají ve francouzském hotelu zvláštní a delikátní misi. Musí získat od francouzské „agentky“ její pudřenku s nebezpečným obsahem. Jenomže nevědí, že také dva ruští agenti, převlečení za mnichy a řízení KGB, mají tu stejnou misi – na tom samém místě. Takže se potkávají dva blbí a dva ještě blbější!!! K tomu úplně neschopný a zbytečně užvaněný recepční, tajní ctitelé a operní diva, která si obdivu a falešné role „špiónky“ užívá s afektem a patřičnou naivitou.

Komedie od Marca Camolettiho, která se hrála s úspěchem po celém světě, bude mít v našem divadle druhou premiéru. Zaručně vás pobaví a přesvědčí, že i takové téma – jako jsou „tajné služby“, dokáže Camoletti zpracovat s maximálním humorem a brilantní nadsázkou.

Režie: Hana Gregorová, Autor : Marc Camoletti, Překlad: Jaromír Janeček, Scéna: Josef Jelínek

Hrají: Miroslav Šimůnek, Vojta Efler, Felix Slováček jr., Martin Sochor, Vojtěch Hájek, Jan Fanta, Jakub Kotek, Radek Bár, Miloš Nejedlý, Jirka Chvalovský, Josef Láska, Eliška Dohnalová, Irena Máčková, Berenika Suchánková. (lim)

Taneční klub úspěšně sbírá medaile již téměř 40 let

Taneční klub Chvaletice, který jsme založili 6. ledna 1982, tehdy ještě jako ATK SK ROH Přelouč, v září 1997 taneční klub změnil sídlo a společně s tím i název na TK Chvaletice.

Ve vedení tohoto občanského sdružení jsou paní Dana Pavlová, paní Marta Pšeničková a pan Petr Beneš. Díky laskavému přístupu Městského úřadu Chvaletice a hlavně bývalého ředitele Kulturního domu Chvaletice pana Františka Rulíka jsme získali vhodné prostory, ve kterých jsme našli prostředí pro výuku a výchovu zájemců o taneční sport. Za 37 let působení jsem přiblížili množství mladých lidí estetiku a krásu sportovního tance a společenské výchovy.

PRVNÍ ÚSPĚCHY

Když před 37 lety začínala skupina nadšenců z přeloučského gymnázia, nikdo z nás netušil, kam za tuto dobu taneční klub dojde a jakou prestiž si získá. Začínalo se úspěchy ve třídě „E“, dnes již třída „M“ a mistrovský titul není něčím nespelnitelným. Po celou dobu existence TK jsme rovněž tančili formace, dříve známé jako plesová předtančení, a netušili jsme, že se stanou naším „rodinným stříbrem“. Od roku 1997 jsme se pravidelně zúčastňovali mistrovství republiky v Ústí nad Labem. Od tohoto roku

jsem nevynechal žádný ročník a naše formace začala získávat zkušenosti. Až do 6. října 2001, kdy získala svou první velkou medaili a titul druhého vicemistra republiky. Od tohoto roku jsme se pravidelně umísťovali mezi třemi nejlepšími formacemi. A v roce 2011 jsem získali náš premiérový titul Mistra České republiky ve formaci standard. A od té doby jsme tento úspěch několikrát zopakovali (obhájili jsme v roce 2012, další tituly získali v roce 2014, 2016 a 2018) a z Ústí nad Labem, kde se tradičně pořádá Mistrovství České republiky jsme si z 23. ročníků, kterých jsme se zúčastnili odvezli celkem 18 formálních medailí. Na základě umístění na tomto mistrovství reprezentujeme Českou republiku na mistrovství Evropy a mistrovství světa. Od naší první zahraniční akce, kterou bylo ME v Holandsku v roce 2002, až po poslední loňské MS v maďarské Péczzi, máme za sebou 9 účastí na MS a 8 účastí na ME. A čeká nás další již desáté MS 2019 v Moskvě. Zažili jsme vyřazení v předkolech, ale také příjemný pocit uspokojení ze semifinálových účastí. Naším prvním nejlepším umístěním je

8. místo na MS 2008 v Moskvě, 8. místo v roce 2016 v maďarské Péczzi a 9. místo v roce 2018 opět v maďarské Péczzi. Úspěšným rokem byl pro TK rovněž rok 2011 dávno vysněnou účastí na věhlasném Blackpool dance festival v Anglii, kde jsme jako historicky první česká formace dne 1. června 2011 ve známé Winter garden skončili s umístěním na čtvrtém místě ve formacích za účasti formací z Číny, USA a Německa.

ROZMANITÁ VYSTOUPENÍ

Mimo reprezentačních povinností jsme vystupovali na celé řadě akcí doslova po celé republice. Zmíním ty TOP: několikrát (8x) vystoupení na Pražském hradě – na plesech Armády České republiky a Hradní stráž, pražský Žofín – plesy politických stran a významných firem, Prostějov – plesy brigády rychlého nasazení, Sokolov – plesy Severočeské uhelné, plesy v národním hotelu Beránek, v litomyšlském Smetanově domě, chrudimském Muzeu, v Hankově domě ve Dvoře Králové. Také v řadě sportovních center, např. Boby Centru v Brně, v hale Sparty Praha, apod. Z těch zajímavých; vystoupení na zámku v Novém Městě nad Metují, na zámku v Pardubicích v Rytířském sále u příležitosti výstavy „Tanec

v našem regionu“. Nebo i vystoupení na hradeckém letišti pro bojovou letku amerických pilotů, kteří byli později nasazeni ve válečném konfliktu v bývalé Jugoslávii. Z našeho okolí to bylo například zahájení provozu hotelu Labe, otevření kongresového centra v AFI Paláci v Pardubicích, 1. ples hokejového klubu Pardubice. Bylo to ale i svěcení praporu a ukázky pro naše postižené spoluobčany a vděčné seniory. A celá řada pěkných akcí v různých městech, městečkách a vesnicích. Někdy to byly cesty i hodně vzdálené, jako například do Sokolova, Varnsdorfu, Chomutova nebo Prostějova. Při svých vystoupeních jsme měli možnost vidět a v některých případech se i seznámit a spřátelit se s celou řadou zajímavých osobností. Nejnovější je skupina Nou Name.

Jsem zakladateli a iniciátory několika tanečních soutěží: O Přeloučskou věž, O Chvaletický pohár, Chvaletice dětem, Dubinské zrcadlo, soutěží pro kategorii E. Jsme spolupřáteli mistrovství republiky v Hobby dance a figurálním valčíku a mistrovství republiky v salse a bachatě. Všechny tyto akce mají již dlouholetou tradici. Zajímavostí byla zkušenost se spoluprací s Tanečním divadlem paní Heleny Machové, která působí při pardubickém divadle a na jejím již tradičním soutěžním projektu Jazz Dance Pardubice v roce 2005 a 2011, kde zejména v roce 2011 jsme získali 1. místo v ceně diváků a 3. místo v hodnocení odborné poroty. Při této příležitosti jsme se seznámili s členy ruského souboru Jazz Ballet Valery, několikrát násobnými mistry světa ve show tancích.

Již několik let se naši senioři rovněž zúčastňují MR ve formacích STT v Ústí nad Labem. Řadu let při tanečním klubu pracuje i Taneční škola Chvaletice (zřizovatel odbor kultury Města Chvaletice), kde se pracuje s dětmi od 4 let. I oni mají

za sebou řadu úspěchů v sólovkách a formacích, třeba i účast na MČR v České Lípě. Pozoruhodného vítězství dosáhla v roce 2010 v Praze juniorská formace v republikové soutěži EMCO (O taneční skupinu roku), která ve své kategorii vyhrála a dostala se až do finálové skupiny. Poslední úspěch TŠ Chvaletice je druhý vicemistr v choreografii polky v roce 2017 na Plesových formacích MČR Chrudim. A abychom byli ve výčtu úspěchů kompletní, taneční klub vychoval 57 mistrů České republiky, jak v Českém svazu tanečního sportu, tak ve Svazu učitelů tance. Čest být reprezentantem České republiky mělo 70 členů tanečního klubu. To byl stručný výčet našich minulých a současných úspěchů Tanečního klubu a Taneč-

ní školy Chvaletice. Klubem prošlo v průběhu let přibližně na čtyři sta mladých lidí. To bylo ve stručnosti. O tanečním klubu by se dalo povídat mnohem déle. Jsme malý klub s omezenými možnostmi, proto si za dané situace dosažených úspěchů nesmírně vážíme. Ty by nebylo možné docílit bez trpělivé práce všech zúčastněných, podpory rodičů a přátel. No a cíl do budoucna? Snad až tam, kam to ještě půjde. Snad do obhájení titulu a s velkým přáním účasti ve finálové skupině na některém budoucím MS nebo ME. Stále je pro co tančit, třeba i jen tak pro radost. *Vážení přátelé, kamarádi a věrní příznivci tanečního sportu fanděte nám...*

Dana Pavlová a Petr Beneš za TK Chvaletice z.s.

Chvaletice pyšné na své divadlo

Je to pár měsíců, co chvaletické divadlo Jen tak oslavilo 35. výročí svého vzniku. V amatérském soboru se za tu dobu vystřídal desítky herců a hereček. Zkoušely mnoho druhů divadelního umění, stejně jako ho milovníkům Thálie nabízely a nabízejí dodnes.

Psal se rok 1983, když Zdeněk Audi, Ivan Loněk a Míra Šikal založili malý divadelní soubor. Pojmenovali ho Jen tak a vystupovali společně s hudební skupinou Sousedí. Ze začátku divákům nabízeli především jednoduchou zábavu v podobě scének a estrád. Po roce 2000 soubor nabral skupinu mladých a nadšených amatérů, vč. dámského osazenstva, a to poprvé v tomto souboru. Díky širší skupině lidí co do počtu i věkového rozložení sil se podařilo obohatit repertoár o další hry.

ÚSPĚCHY

Významným počinem byla například autorská hra Ivana Loňka „Ve mlejné“, se kterou soubor uspěl na krajské přehlídce venkovských divadel v Brněnci. Úspěch zaznamenal také „Výmlat“, se kterým dokonce chvaletičtí zvítězili na přehlídce ve Vysokém nad Jizerou. Vidět jsme mohli ale například také hry jako „Muž sedmi sester“, „August, August, August“, „Hráči“ nebo „Čerti“. Za poznámku jistě stojí také talkshow Barevný večer, díky které do Chvaletic zavítalo mnoho známých osobností jako například Karel Fiala - Limonádový Joe, pardubičtí hokejisté Tomáš Rolinek a Petr Sýkora, nebo Jaroslav Uhlíř.

nal také „Výmlat“, se kterým dokonce chvaletičtí zvítězili na přehlídce ve Vysokém nad Jizerou. Vidět jsme mohli ale například také hry jako „Muž sedmi sester“, „August, August, August“, „Hráči“ nebo „Čerti“. Za poznámku jistě stojí také talkshow Barevný večer, díky které do Chvaletic zavítalo mnoho známých osobností jako například Karel Fiala - Limonádový Joe, pardubičtí hokejisté Tomáš Rolinek a Petr Sýkora, nebo Jaroslav Uhlíř.

KULISÁRNA

Souboru se podařilo v roce 2003 zrekonstruovat prostory pod hlavním pódiem, které sloužily kuskladňování kulis. Vznikl zde prostor pro zhruba 50 diváků, který si jméno „Kulisárna“ zachoval až do současnosti.

UŽ 35 LET DIVADLA

Jak už jsme zmiňovali, soubor oslavil nedávno 35 let své existence a ani toto výročí nezůstalo uzavřeno v divadelních šatnách. Současní i bývalí členové souboru, kteří se často neviděli i několik let, připravili na velkém sále chvaletického kulturního domu pásmo scének a hudebních vystoupení, ve kterých připomněli onu pětáctiletou trvající historii.

A JEDEME DÁL

V současné době soubor spolupracuje s domem kultury na zajišťování hostujících představení nebo organizuje dětský karneval. Výhledově jsou v přípravě další dětský den, představení pro děti, loučení s létem a mnoho dalšího.

V současné době bychom vás rádi pozvali na představení pro děti a dospělé pořádané domem kultury za aktivního přispění divadla Jen tak. *(djt)*

Městská knihovna

• Knihovna má 18 192 svazků a navštěvuje ji 372 čtenářů, 202 studentů a uživatelů do 15 let. V minulém roce přibýlo 375 knih.

• V roce 2018 navštívilo Městskou knihovnu Chvaletice 6 091 návštěvníků a vypůjčili si 23 028 knih, 14 154 z toho byla beletrie pro dospělé, 1 266 naučné literatury, dětské výpůjčky činily - beletrie 2 520 a naučná dětská 236 knih. Knihovna půjčuje na 40 ks periodik, v minulém roce proběhlo 4 852 výpůjček. (např. Flóra, Receptář, Otázky historie, Fakta a svědectví, Domov, II. Světová válka, Auto-moto, Motorcky, Dekor, Ona ví, Kreativ, Burda, Týden, Květy, Rozmarýna, Moje psychologie a další)...

• V červnu proběhne, jako již tradičně, slavnostní pasování Rytíře řádu čtenářského, kterého se účastní prvňáčci ze Základní školy Chvaletice. Akce probíhá ve spolupráci se SHS Páni z Kolína - skupina historického šermu.

Chvaletice a Telčice ve středověku dle starší literatury

Při bádání nad historií obce Chvaletice vyvstává na poměry Přeloučska neobvyklá situace. Jak známo, došlo v nedávné minulosti (zjednodušeně řečeno) k přejmenování, resp. sloučení dvou obcí – Chvaletice a Telčice. Hovoříme-li tak o období do roku 1975, máme pod pojmem Chvaletice na mysli dnešní Hornickou Čtvrť a pod pojmem Telčice území dnešního Města Chvaletice. Je to kuriózní zejména v tom smyslu, že dřívější Chvaletice byly až do poloviny 20. století podstatně větší než Telčice.

V důsledku těžby však část Chvaletic zanikla a značná část obyvatel se přestěhovala do Telčic, které byly následně přejmenovány na Chvaletice a roku 1981 povýšeny na město. Pod pojmem středověk v tomto článku myslíme období zhruba od 2. poloviny 7. století do roku 1518.

Zaměřme se nejprve na historické Chvaletice. Obec, které mají v názvu koncovku -ice se většinou jmenují podle mýtického zakladatele. V tomto případě by jím tak měl být jistý Chvalata, jedná se tedy o ves lidí Chvalatových. Archivně to samozřejmě nelze prokázat, první písemná zmínka je tak „až“ z roku 1393, kdy byl vlastníkem obce a současně i tvrze jistý Hereš z Chvaletic. Tvrz se podle Augusta Sedláčka nacházela zřejmě na východní straně obce v lokalitě „na zámkách“. V letech 1407–1408 zaznamenáváme již majitele Myslíka (uváděn též jako Myslibor), část vesnice ale byla pod sedleckým klášterem (který se nacházel nedaleko Kutné Hory). Myslík měl zřejmě manželku Anežku. Roku 1436 byla obec díky Kunešovi Voděradovi ze Sekeřic a jeho potomkům připojena ke zdechovickému panství. Poslední zmínka o Chvaleticích z období středověku je k roku 1440, kdy byl Tas z Chvaletic na jednání župy čáslavské v Časlavi. O středověkém vývoji obce

Telčice toho víme z literatury kupodivu o něco více. Název obce je odvozen od mýtického zakladatele jménem Tellec, je to tedy ves lidí Telcových. První písemná zmínka o obci je z roku 1143, kdy byla v majetku sedleckého kláštera, který byl právě tehdy zakládán. K roku 1199 známe prvního majitele, Huga z Telčic, který zde měl také tvrz. Pro zlepšení života bylo třeba území jihozápadně kultivovat (vykácet lesy, vysušit močály a založit polnosti). Roku 1369 vlastnil tvrz a neklášteřní část obce Jindřich z Telčic, který ale v letech 1361–1369 sídlil v Žehušicích. Známe také jméno Jiříka z Telčic, který v září roku 1415 podepsal stížný list proti upálení Mistra Jana Husa. S husitskými válkami skončil roku 1421 vliv sedleckého kláštera na obec. V dalších letech (1421–1436) vlastnil Telčice Zikmund Lucemburský, resp. České krá-

lovství, roku 1436 je podobně jako Chvaletice připojil Kuneš Voděrad ze Sekeřic ke zdechovickému panství. V roce 1493 Jan Zdechovský ze Sekeřic držel Telčice již pevně v tomto panství, ale hned v roce 1502 o ně Petr Sekerský z Voděrad kvůli dluhům přišel. (A. Sedláček uvádí před pány Sekerskými ještě majitele Jana Štěpána z Baršteina a Mikuláše Štřelu z Rokyc). Petr Sekerský měl tehdy spor se Štěpánem Andělem z Ronovce (majitelem přeloučského panství). O co v něm šlo? Pře začala v roce 1500, kdy Sekerský dal stít Jakuba Topiče, který měl být poddaný Štěpána Anděla. Štěpán Anděl si stěžoval u komorního soudu a žádal za to 50 kop grošů českých. Soud začal roku 1504. Nakonec se ukázalo, že Topič byl poddaný ze zdechovického panství, nejspíš zabil poddaného Petra Sekerského, který jej zato poslal na smrt. Soud tedy rozhodl, že Štěpán Anděl nemá právo chtít po Sekerském 3000 grošů. Pro nás je z toho zajímavá zejména tato zmíněná částka, kterou bylo možné vyčíst život jednoho poddaného na začátku 16. století. V roce 1507 král Vladislav Jagellonský zastavil zdechovické panství Mikuláši Trčkovci z Lípy, ale o dvě léta později bylo zpět v jeho majetku. Posledním držitelem obce ve

středověku byl po roce 1515 Zdeněk Lev z Rožmitálu, tehdy mělo prý celé zdechovické panství (tedy Zdechovice, Telčice, Chvaletice, Trnávka, Řečany, Labětín, Spytovice, tvrz, poplužní dvůr a mlýn) hodnotu 1 739 kop grošů. Jedna kopa znamená 60 jednotek, celkem šlo tedy o 104 340 grošů. Pro představu, jak velká to byla částka, můžeme uvést dva příklady. Běžní lidé groši tehdy často neplatili, spíše denáry či haléři (denár byl sedmina groše, haléř čtrnáctina). Za pět grošů jste tehdy mohli koupit 60 vajec. Např. tesař si podle některých zdrojů v 16. století vydělal 3 groše denně. Na toto množství vajec tak vydělával asi dva dny. Pokud by si tento tesař chtěl (samozřejmě čistě teoreticky) koupit zdechovické panství, musel by na to šetřit 95 let. Telčická tvrz, která se nacházela nedaleko dnešního vlakového nádraží, již zhruba od roku 1500 chátrala, majitel panství v ní již nebydlel. Po roce 1421 byly polnosti klášterního i panského majetku spojeny do jednoho a vznikl poplužní dvůr s poplužím, tedy vrchnostenský dvůr (náležela k němu půda, kterou si vrchnost obdělávala ve vlastní režii). Tento dvůr byl rozsáhlý a tvořil značnou část obce, nacházel se přibližně v místech dnešních Technických služeb.

Mgr. Matěj Pešta

Pečovatelská služba Chvaletice

Pečovatelská služba nabízí terénní a ambulantní službu, která je poskytována na základě zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách a prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb. Poskytuje péči nejenom v našem městě, ale i v okolních obcích Pardubického kraje, které mají uzavřenou smlouvu s Městem Chvaletice.

Komu je tato naše služba určena?

Jste senior a potřebujete pomoci? Jste zdravotně znevýhodněn? Jste blízký či rodinný příslušník seniora nebo osoby se zdravotním postižením? Bydlíte ve Chvaleticích nebo blízkém okolí? Potřebujete radu nebo pomoc a nevíte, na koho se máte obrátit? Jsme tu pro vás, abychom vám pomohli s řešením problémů v obtížných životních situacích.

S čím vám můžeme pomoci?

Podle zákona o sociálních službách a prováděcí vyhlášky poskytneme pomoc a podporu v rámci základních činností naší pečovatelské služby.

Které to jsou?

Odvezeme vás nebo vašeho blízkého, který službu potřebuje a vy s ním nemůžete být 24 hodin denně, k nám do Střediska osobní hygieny a pomůžeme s hygienou – se sprchováním, koupáním, umytím vlasů, ošetřením krémem nebo vám pomůžeme s hygienou v domácnosti. Pomůžeme s oblékáním. Můžeme pomoci při přípravě snídaně, oběda i večere. Poskytneme asistenci při přesunu na lůžko i vozík. Připomeneme, že je čas užít předepsané léky. Pomůžeme vyprat a vyžehlit osobní nebo ložní prádlo. Doprovodíme vás za nákupem, k lékaři, na úřad a podobně. Pomůžeme s vámi vyřídit administrativ-

ní záležitosti – na poště, na úřadech, u lékaře. Pomůžeme nakoupit (pomoc s výběrem zboží nebo nakoupíme za vás). Můžeme Vám dělat společnost, a dokonce vás doprovodíme na procházce.

Kde poskytujeme naše služby?

Dojednané pečovatelské úkony provádíme v domácnostech klientů a ambulantní úkony (koupání, sprchování) ve Středisku osobní hygieny na základě uzavřené smlouvy na poskytování úkonů pečovatelské služby mezi klientem a Městem Chvaletice, které předchází v souladu se zákonem sociální šetření, jehož cílem je zjištění vašich aktuálních potřeb.

Za jaké ceny jsou poskytovány domluvené základní činnosti pečovatelské služby?

Ceny uvedené v garantomé nabídce jsou u většiny úkonů 120 Kč/hodinu, což je 10 Kč/5 minut. Výjimku tvoří velký nákup, jehož cena je 110 Kč/hodinu a praní a žehlení prádla. Zde je uvedena částka 60 Kč za 1 kg prádla. Dovoz nebo donáška oběda je účtována podle vzdálenosti.

Jaká je provozní doba Pečovatelské služby Města Chvaletice?

Pečovatelská služba terénní, v domácnostech klientů, je vám k dispozici v pracovní dny od 6.30 do 18.30 hodin a ambulantní služba ve Středisku osobní hygieny v pracovní dny od 6.30 do 15.00 hodin.

S čím Vám může pomoci sociální pracovník pečovatelské služby?

Zdarma vám sociální pracovník poskytne základní sociální poradenství v oblasti jednání se zájemcem o sociální službu, zajištění potřeb, cílů a doporučení postupu, jak požádat o sociální službu, pomoc při zajištění vhodné alternativní služby, pomoc při zajištění úředních záležitostí, např. pomoc při zajištění základních osobních dokladů, pomoc s vyplněním žádostí a formulářů – příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, průkazy osob se zdravotním postižením. Dále může sociální pracovník pomoci při zajištění bezpečnosti a ochrany práv, např. v případě zneužívání nebo domácího násilí, uplatnění volebního práva, pomoc při provádění úhrad spojených s bydlením,

pomoc při řešení exekuce a dluhové situace, zprostředkování komerčních služeb – kadeřnictví, masáže, pedikúra.

Kontakty: kancelář č. 14, přízemí Domu s pečovatelskou službou, U Stadionu 235, Chvaletice, mobilní telefon: 724 725 359, e-mail: hniličkova@chvaletice.cz

S dalšími sociálními problémy se můžete obracet na sociálního pracovníka obce, který má kancelář v Domě s pečovatelskou službou ve Chvaleticích, U Stadionu 235, na tel. 724 725 359 (bydlení, finanční záležitosti, zaměstnanost, zajištění péče druhé osoby a další situace zde neuvedené, které jsou v kompetenci sociálního pracovníka).

Sylva Audiová,

koordinátorka pečovatelské služby
Ludmila Hniličková,
sociální pracovnice

Pečovatelskou službu Města Chvaletice

najdete na adrese:

U Stadionu 236, 533 12 Chvaletice.

Telefonní kontakty na pečovatelskou službu:

pevná linka: 466 985 032,

mobilní telefon: 725 816 162, 725 347 432, 732 537 241

e-mail: pecovatelskaslužba@chvaletice.cz

CHVALETICKÉ LISTY

čtvrtletník pro chvaletické občany

číslo 1 / 2019 | cena: zdarma

Periodický tisk územního samosprávného celku.
Vydává Město Chvaletice, U Stadionu 237, 533 12 Chvaletice, IČ 002 736 60 | Periodičita: čtvrtletník
Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod e. č. MK ČR E 23643
Redakce: PhDr. Tomáš Růžička, MÚ Chvaletice,
U Stadionu 237, 533 12 Chvaletice
Kontakt na redakci: listy@chvaletice.cz

Redakční rada: PhDr. Tomáš Růžička (tru), Tomáš Kocourek (tok), Lenka Horníčková (leh), Hana Kremlová (hak), Libor Marek (lim)
Šéfredaktor: Tomáš Kocourek
Jazykové korektury: PaDr. Věra Šimůnková
Vychází: 22. května 2019
Tisk: Tiskárna Sobotka, s.r.o. | Náklad: 1 100 ks.

Rodinné centrum Chvaletice

Již je tomu 9 let, co bylo u nás ve městě otevřeno Rodinné centrum Chvaletice. Jeho posláním je vytvářet místo pro setkání rodičů a dětí, především v prvních měsících a letech života. Nabízí jim možnost setkávat se v prostorách centra na pravidelných kroužcích i při venkovních akcích.

(rozdělené na skupiny od 1 do 2 let a od 2 do 3 let). V nich se například učí udržovat pomocí dřívěvek rytmus, poznávat spolu s básničkami a písničkami různé části těla, zvířata, počasí a jiné, trochu si i zacvičí. Podle věku se pak aktivity rozšiřují. Snažíme se pro děti program v kroužcích připravovat tak, aby se k nim dostalo co nejvíce různých podnětů a zároveň poskytnout rodičům případnou inspiraci k dalším aktivitám doma. Součástí každého kroužku je možnost pohrát si s hračkami, které třeba doma nemají, nebo si vyzkoušet jednoduché tvoření. Maminky pak mají

Cílem tohoto projektu je dát dětem možnost setkávat se svými vrstevníky, učit se základy komunikace mezi sebou, ukázat jim jak se pracuje v kolektivu, vzbudit u nich zájem o skupinové aktivity a ukázat jim, jak je fajn někde se sejít a spolu s ostatními trávit čas.

V současné době jsou pravidelné kroužky zaměřeny především na děti ve věku 1-3 roky

v době, kdy si děti hrají, prostor popovídat si a alespoň trochu v klidu si vypít třeba kávu či čaj. Výhodou centra je to, že takto malé děti vše podnikají s rodiči, což nejen utužuje jejich vzájemný vztah, ale také jim umožňuje si postupně zvykat na změny a věci, které je čekají po třetím roce života. Je to vlastně příprava na nástup do školky a do kolektivu.

Velké oblibě se pak těší venkovní akce, které naše Rodinné centrum pořádá. Za všechny jmenujme „Hledání velikonočních vajíček“, které se pravidelně koná okolo Velikonoc, podzimní „Drákiáda“ nebo „Lampionový průvod“ v době kolem dušiček. Mimo to pořádá centrum i občasně tvoření určené pro rodiče a starší děti (například malování na trička) nebo zájezdy (do Mirákula).

Jako všude jinde, i u nás v centru nebývá někdy jednoduché zajistit, aby všechno fungovalo na 100% (zvláště v období chřipek), neboť všechny naše lektorky i nadšenci pomáhající s venkovními aktivitami jsou dobrovolníci. Ale nechybí nám nadšení a odměnou jsou nám spokojené děti, které si naše aktivity užijí a rády se k nim vrací.

Pokud by vás zajímalo něco víc o našich aktivitách, případně by jste nám chtěli pomoci nebo měli nějaký nápad na kroužek, tvoření, seminář, podívejte se na naše stránky www.rc-chvaletice.wz.cz nebo na facebook - Rodinné centrum Chvaletice. A pokud máte čas, přijďte se na nás někdy v dopoledních hodinách osobně podívat na pravidelné kroužky. Rádi vás uvítáme.

Tým Rodinného centra Chvaletice

Nastartujte svou paměť

Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd Kutná Hora připravuje pro občany Města Chvaletice v rámci své nabídky spolupráce na realizaci Akademie třetího věku a volného času pro dříve narozené a další občany zajímavý kurz Nastar-

tujte svou paměť. Kutnohorská vysoká škola jako jedna z mála soukromých vysokých škol realizuje tento typ vzdělávání již od roku 2004, tedy 15 let. Od roku 2010 spolupracuje se Vzdělávacím institutem Středočeského kraje, pro které připravuje většinu svých kurzů. V

aktuálním akademickém roce vyučují seniory i další zájemce v Kutné Hoře, Kolíně, Rakovníku, Mělníku, Zruči nad Sázavou, Pečkách a Vlašimi. Výjimečný a kvalitní kurz Nastartujte svou paměť patří mezi oblíbené kurzy trénování paměti, které vede paní doktorka Petra Hirtlová,

jedna z prvních dvaceti trenérů paměti s nejvyšším stupněm vzdělání v tomto oboru. Každý absolvent získá na závěr kurzu certifikát o jeho absolvování. Máte-li zájem, napište na email dk@chvaletice.cz. Podrobnější informace budou v průběhu léta zveřejněny.

Celostátní akce „Uklidme Česko“

V sobotu 6. dubna úspěšně proběhla celorepubliková akce Uklidme Česko. Chvaletičtí dobrovolníci nasbírali úctyhodných 78 pytlů smíšeného odpadu, posbírali další velkoobjemový odpad a uklidili 9 pneumatik. Děkujeme!

AZ kvíz pro seniory

V klubovně domu s pečovatelskou službou se v únoru konal první AZ KVÍZ pro dříve narozené s krásným tématem české kinematografie. Bezmála dvouhodinové vědomostní soutěže se zúčastnilo na 40 seniorů. Věděli byste, kdo si zahrál po boku Nataši Gollové ve filmu Hotel Modrá hvězda? Pokud máte rádi vědomostní soutěže, můžete se s námi těšit na další.